

Сон в'язня

Микола Руденко

1

Мені наснилося, що я помер,
Що із драглистих форм мого тіла
Астральна сутність вийшла —
І тепер
Вона до невідомих сфер летіла.

Ні з чим не порівняти почуття,
Яке мене вело. То не скорбота,
А радісна симфонія Буття —
Я жив, неначе променева нота.

Порвались пута. Я — крилатий дух.
Весь Безмір — мій, і я у ньому лину.
Це рух у надрах Світла —
Понадрух,
Що Всесвіт обіймає за хвилину.

Шість променевих крил у мене —
Шість!..
Мов щось несутнє, пригадав утому,
Що світ лишив, де був я тільки гість —
Тепер нарешті повертався додому.

Аж ось почув пісенні голоси —
Довкола закружляли херувими.
Незнане небо дивної краси
Зігріло душу барвами живими.

Було в обличчях щось людське.
Проте
Земна людина — тільки тінь безкрила.
А в цих —
Чоло іскристо-золоте,
Від нього в простір струменіє сила.

Хтось мовив гучно:
— Він прибув з Землі!..
Всі очі обернулися до мене.
Над обрієм на золотистім тлі
Гойднулося блакитне і зелене.

І то був Він — Особа всіх осіб.
Життя основа, Центр світів і творень;
Хліб для голодних —
Той солодкий Хліб,
Що одночасно є духовний корінь.

Ні, я Його не бачив:
Та мене
Крутнуло щось,
Мов буревій ромашку.

Бог

Скажи, мій сину, чи життя земне
Було тобі терпіти вельми важко?

2

Я прагнув зважити Добро і Зло
На тих вагах, що ми в душі куємо —
Усе, що найпомітніше було
Від дня народження в житті моєму.

Той перший камінь, що влучив мені
Під ліве око й осліпив назавше.
(Я вмів це приховати на війні —
Оголосив, уже відвоювавши).

Той голод, що мільйони покосив;
Ті бомби, що міста поруйнували;
Той вибух, що в блокаді оросив
Моєю кров'ю темряву підвалу.

Чиновну тупість і цензурний гніт,
Моєї творчості скупі ужинки.

І день отой, коли хитнувся світ,
Бо я дізнався про невірність жінки.

Я відповів:

— Ти, Боже, людям дав
Такий тягар — неначе гору мертво.
Земна природа — мов отой удав,
Що в кільцях тіла розминає жертву.

Або це є зажерливий павук,
Що ловить в сіті нерозумну муху.
Невже потрібно стільки наших мук,
Щоб зацвітали десь троянди духу?

Невже людська провина тільки в тім,
Що Єва піддалась лихому змію?
Якщо Земля для людства отчий дім —
Я, Отче, справ твоїх не розумію.

— Стривай,— озвався Бог,—
То роздивись
Мою будову з краю і до краю...
І я побачив безбережну вись —
Величну й звабну панораму раю.

Я щиро дивувався чудесам,
Хоч дивуватись, видимо, не треба.
Зоря є серце велетня. А сам
Той велетень сягає до півнеба.

Земля — лише мізерний електрон,
Який кружляє в нього в волосині.
І все життя на ній — миттєвий сон,
Мов іскорка у маковій росині.

У центрі світу є величний храм,
Там люди — зорі йдуть навколо нього.
Немає ліку тим святим дарам,
Що сіються із обрію ясного.

Обвітрена на квазарних вітрах,

Мов райдуга — попід ногами суша.
А що за люди! Зроду-віку страх
Не ночував у цих відкритих душах.

Ні смерть їм не відома, ні війна,
Ні передчасна сивина на скроні...
Я кинув Богові:
— Чия ж вина
За те, що діється на електроні?

3

Нарешті Бог постав отак, яким
Був, може, сивий Ной перед потопом;
Або це академік з нелегким
Характером
Застиг над мікроскопом.

Утома і задума на чолі,
В зіницях твердість і незмірний досвід.

Бог

Чи знаєш ти, що на твоїй Землі
Ми дослід ставимо?
Великий дослід.

Зек

Але чи має право Божий трон
Заради дослідів чинити муку?

Бог

Гаразд, анігілюєм електрон...

(Господь до кнопки простягає руку).

4

Тим часом пригадалося мені

Все те, що радість на Землі давало:
Схід сонця у хвилини весняні —
Коли згоряє ночі покривало;

Пташиний лемент, любий голосок
Крилатого соліста серед гаю;
І день, коли пшеничний колосок
Додолу хилиться — бо досягає.

Нехай це так — хай вовк жере вівцю,
Шуліка з хмар вистежує зайчата.
І все ж є мить, коли жорстокість цю
Ми на Землі не схильні помічати.

Це мить, коли у хмарах загримить
І теплий дощик зашумить в городі;

То є любові незбагненна мить,
Коли усе парується в природі.

Нехай кохана зрадила, але
Чи ти забув солодку мить кохання?
Чому ти маєш пам'ятати зле
І забувати світлі поривання?

Хай Боже в людях щепиться на тім,
Що ми отримуєм від мінералу,—
Але в земному місиві крутім
Є творчий дух. що нас веде ізмалу.

Хай ти навік зненавидів окоп,
Та рідну землю гудити негоже...
Із жахом глянувши на мікроскоп,
Я вигукнув:
— Спинись, Великий Боже!..

Бог-академік мокрий лоб протер,
На кінчик носа зсунув окуляри.
Став на Енштейна схожий він тепер.
— Чого ж ти хочеш? — вигукнув
із хмари.

Адже ж я бачу: бездуховний світ
Ти, сину, засудив із правом повним.
Чи, може, знову за колючий дріт
Повернешся —
Аби він став духовним?..

— Так, повернусь!..
Моя астральна суть
Ураз вологою взялась у хмарах —
І я пірнув у ночі каламуть,
Щоб в'язнем знов прокинутись на нарах.